
153/1996. (X. 15.) Korm. rendelet

a vasúti árufuvarozási szerződésekről

A Kormány a vasútról szóló 1993. évi XCV. törvény (a továbbiakban: Vtv.) 11. §-ának (2) bekezdésében kapott felhatalmazás alapján a következőket rendeli el:

I. RÉSZ

I. Fejezet

BEVEZETŐ RENDELKEZÉSEK

A rendelet hatálya

1. § (1) A vasúti árufuvarozásra kötött szerződésekre a Polgári Törvénykönyv (a továbbiakban: Ptk.) rendelkezéseit az e rendeletbe foglalt kiegészítésekkel kell alkalmazni. A jogszabály előírásaitól a felek, illetve a kiegészítő feltételek [2. § (1) bekezdés] csak abban az esetben térhetnek el, ha azt a jogszabály megengedi.

(2) Abban az esetben, ha a küldeményt az országhatáron túlra kell továbbítani, vagy ha a küldemény az országhatáron túlról érkezik - ideértve a tranzit küldeményeket is - e rendelet előírásait csak annyiban lehet alkalmazni, amennyiben nemzetközi szerződés eltérően nem rendelkezik.

(3) Ha a Vtv. 2. §-ának (4) bekezdése szerinti vállalkozó vasút, illetve a Vtv. 2. §-ának (5) bekezdésében és a Vtv. 17. §-ának (2) bekezdésében megjelölt vasúti társaság (a továbbiakban együtt: vasúttársaság) az árufuvarozási szerződést

a) maga teljesíti (közvetlen **fuvarozás**) az árufuvarozás valamennyi szakaszára,

b) közúti, vízi, légi fuvarozóval, vállalkozóval együttesen teljesíti (összetett **fuvarozás**) a felek eltérő rendelkezésének hiányában a vasúttársaság által végzett részfuvarozásra e rendelet előírásait kell alkalmazni.

Az üzletszabályzat

2. § (1) A vasúttársaság a vasúti árufuvarozási szerződések - e rendeletben nem szabályozott - részletes feltételeit kiegészítő feltételekben határozza meg.

(2) A kiegészítő feltételekre a Ptk. általános szerződési feltételekre vonatkozó előírásai az irányadók.

(3) A vasúttársaság szolgáltatásainak díját, a díj megállapításának módját és feltételeit - az árjogszabályokban foglaltak figyelembevételével - díjszabás tartalmazza.

(4) A vasúttársaság a kiegészítő feltételeket és a díjszabást üzletszabályzatba foglalja. A díjszabási kilométermutató [20. § (2) bekezdés] az üzletszabályzat melléklete. Ha az üzletszabályzatba a vasúti árufuvarozási szerződésekre vonatkozó jogszabályokat is felveszik, azokat eltérő nyomdai szedéssel kell megjelölni.

(5) A vasúttársaság üzletszabályzatát és annak módosítását a közlekedési, hírközlési és vízügyi miniszter hagyja jóvá. A vasúttársaság az üzletszabályzatot - ideértve annak módosítását is - a Közlekedési, Hírközlési és Vízügyi Minisztérium (a továbbiakban: minisztérium) hivatalos lapjában közzéteszi, továbbá a vasúttársaság ügyfélszolgálati és árufelvételi szolgálati helyein a fuvaroztatók részére betekintésre tartja, illetve lehetővé teszi megvásárlását.

A felek együttműködése

3. § (1) A felek a szerződés teljesítését érintő minden lényeges kérdéstről haladéktalanul tájékoztatják egymást.

(2) A telefaxon, telexen vagy számítógépen eljuttatott tájékoztatás abban az esetben is érvényes, ha a felek a tájékoztatás módját nem szabályozták, vagy más módon nem határozták meg.

II. Fejezet

A FUVAROZÁSI SZERZŐDÉS

A fuvarozási jogviszony alanyai

4. § (1) E rendelet alkalmazásában fuvaroztató, aki a vasúttársasággal a fuvarozási szerződést megkötö.

(2) Ha a felek megállapodása alapján a fuvaroztató a fuvarlevélen feladóként, illetve címzettként más személyt (személyeket) jelöl meg, a fuvaroztatónak a küldeményre vonatkozó rendelkezési jogosultsága - eltérő megállapodás hiányában - a küldemény megérkezéséről szóló értesítés vétele előtt a feladót, azt követően a címzettet illeti meg. A rendelkezési jogosultság átszállása esetén a feladó, illetőleg a címzett a vasúttársasággal szemben a fuvarozási szerződésből eredő jogokat saját nevében érvényesítheti.

A küldemények fajtái

5. § (1) Küldemény az egy fuvarlevéllel feladott áru, illetőleg árudarabok, rakományok összessége.

(2) Kocsirakomány az a küldemény, amelynek tömege legalább 5000 kg, vagy amelyhez a fuvaroztató vasúti kocsit kizárólagosan vesz igénybe.

(3) Kisáruküldemény az 5000 kg-ot el nem érő tömegű áru vagy árudarabok összessége. A kisáruküldeményeket a vasúttársaság más áruval együtt, egymástól el nem különítetten, gyűjtőforgalomban, illetőleg expresszáruként továbbítja. A kisáruküldeményre vonatkozó további előírásokat e rendelet 3. része tartalmazza.

(4) A vasúttársaság egy fuvarlevéllel több kocsirakományú küldeményt is felvehet fuvarozásra.

A keretszerződés

6. § (1) Ha a vasúttársaság és a megrendelő (a továbbiakban együtt: felek) nagymennyiségű áru fuvarozására vagy meghatározott időközönként ismétlődő árufuvarozásra tartós együttműködésüket szabályozó szerződést (a továbbiakban: keretszerződés) köt, azt írásba kell foglalni.

(2) Ha a szerződés teljesítését megkezdték, az írásba foglalás elmaradása a szerződés érvényességét a már teljesített szolgáltatás tekintetében nem érinti.

A szerződés megkötése

7. § (1) A fuvarozási szerződés - a keretszerződés, továbbá a (2) bekezdésben foglaltak kivételével - akkor jön létre, ha a megrendelést a vasúttársaság visszaigazolja.

(2) A fuvarozási szerződés megrendelés, illetőleg annak elfogadása hiányában is létrejön, ha a vasúttársaság a küldeményt és a továbbításához szükséges okmányt **fuvarozás** céljából átveszi.

(3) A megrendelésnek tartalmaznia kell a **fuvarozás** végrehajtásához szükséges adatokat, így különösen az áru megnevezését, mennyiségét, a berakás kívánt helyét és időpontját, a rendeltetési állomást, valamint a vasúttársaság által kért, illetőleg a fuvaroztató megítélése szerint lényeges egyéb adatokat és feltételeket. A fuvaroztató a megrendelésben közölheti, hogy ajánlatát mely időpontig tartja fenn.

(4) Ha a vasúttársaság a megrendelésre formanyomtatványt rendszeresít, a fuvaroztató ez esetben is jogosult a szükséges adatokat tartalmazó megrendelést más alkalmas módon - pl. telefaxon, telexen vagy számítógépen - a vasúttársaság részére eljuttatni.

(5) A visszaigazolást - a megrendelésben közölt ajánlattételi határidő hiányában - a vasúttársaság legkésőbb a megrendelés kézhezvételét követő munkanapon juttatja el a fuvaroztatóhoz.

(6) A visszaigazolásban a vasúttársaság közli a fuvaroztatóval a vasúti kocsik darabszámát és jellegét (fedett vagy nyitott, illetőleg normál vagy különleges kocsi), a kiállítás helyét és idejét, valamint azokat a következményeket (kocsilemondási díj és várakozási díj), amelyet a vasúttársaság a szerződéstől való elállás esetére kiköt.

(7) A vasúttársaság a visszaigazolásra formanyomtatványt is rendszeresíthet, a vasúti kocsi(k) kiállításának helyét és idejét, valamint a rakodási időt külön értesítéssel vagy más alkalmas módon (pl. telefax, telex, számítógép) is közölheti.

(8) Ha a vasúttársaság a fuvarozást a megrendeléstől eltérő feltételekkel vállalja, így különösen, ha a vasúti kocsit más időpontban vagy helyen tudja kiállítani, a fuvaroztató a visszaigazolás kézhezvételét követő munkanapon nyilatkozhat, hogy megrendelését visszavonja vagy módosítja. Ilyen nyilatkozat hiányában a szerződés a visszaigazolás szerint jön létre.

Elállás a szerződéstől

8. § (1) Ha a fuvaroztató a szerződéstől a vasúti kocsi kiállítását megelőzően áll el, a vasúttársaság részére a díjszabásban meghatározott kocsilemondási díjat fizet. A vasúttársaság nem követelheti a kocsilemondási díjat, ha a fuvaroztató azért áll el a szerződéstől, mert a vasúttársaság a kocsit a szerződésben meghatározott időpontban nem állította ki.

(2) Ha a fuvaroztató a szerződéstől a vasúti kocsi kiállítását követően, de az áru fuvarozásra való felvételét megelőzően eláll (a vasúti kocsit lemondja), a vasúttársaságot választása szerint kártérítés illeti meg, vagy kocsilemondási díjat és várakozási díjat követelhet.

(3) Ha a keretszerződésben a megrendelés és visszaigazolás, valamint a szerződéstől való elállás (vasúti kocsi lemondásának) szabályait a felek nem határozzák meg, e fejezet előírásait a keretszerződéssel létrejött fuvarozási szerződésekre is értelemszerűen alkalmazni kell.

2. RÉSZ

A KOCSIRAKOMÁNYÚ KÜLDEMÉNYEK FUVAROZÁSA

III. Fejezet

A FUVAROZÁS ELŐKÉSZÍTÉSE

A vasúti kocsi kiállítása

9. § (1) A vasúttársaság a szerződésbe foglalt feltételeknek megfelelő, a fuvarfeladat végrehajtására alkalmas, ép, tiszta és a megrendelésben visszaigazolt rakszerekkel ellátott vasúti kocsit köteles a szerződésben meghatározott helyen és időben kiállítani.

(2) Ha a vasúttársaság a vasúti kocsit a szerződésben meghatározott időpont után állítja ki, a fuvaroztató kártérítést, de legalább a kocsilemondási díj mértékével azonos összeget követelhet.

A rakodás

10. § (1) A vasúttársaság a küldemények be- és kirakását elvállalhatja. A fuvarlevélben rögzíteni kell, hogy a rakodást melyik szerződő fél végzi.

(2) A vasúttársaság a rakodásra vonatkozó, a forgalom- és árubiztonságot szolgáló követelményeket és előírásokat, valamint a fuvaroztató részére rendelkezésre álló rakodási időt, annak túllépése esetén fizetendő várakozási díj mértékét, továbbá a rakodási idő szüneteltetésének eseteit üzletszabályzatba foglalja.

Az áru felvétele fuvarozásra

11. § (1) A vasúttársaság az árut a vasúti szolgálati helyeken vagy a szerződésben meghatározott más helyen veszi fel fuvarozásra. A vasúttársaság a kiegészítő feltételekben határozza meg, hogy mely vasúti szolgálati helyen kívüli pontokon (pl. nyíltvonali kiállítás esetén), mely küldeményeket, milyen további feltételekkel vesz fel fuvarozásra.

(2) Az áru felvételét követően a kocsik és szállítótartályok zárható szerkezeti nyílásait, továbbá a kocsik ponyváit a vasúttársaság kocsizárral látja el.

(3) Nem vehető fel fuvarozásra az az áru (veszélyes áru), amely a forgalom biztonságát, továbbá mások személyét vagy vagyonát veszélyezteti és a küldemény ezen tulajdonságai (veszélyforrások) jogszabályban meghatározott különleges feltételek (előírások) megtartásával sem küszöbölhetők ki.

(4) Ha az áru fuvarozását jogszabály különleges feltétel (előírás) teljesítéséhez köti, annak teljesítése hiányában az áru nem vehető fel fuvarozásra. Ha jogszabály eltérően nem rendelkezik, illetőleg a felek másként nem állapodtak meg, a különleges feltételeket a fuvaroztatónak kell teljesítenie.

(5) Veszélyes áru csak olyan feladási állomáson, illetve célállomásra vehető fel, ahol az áru biztonságos kezelésének feltételei megvannak.

A fuvarlevél

12. § (1) A fuvarozásról küldeményenként fuvarlevelet vagy a felek megállapodása esetén ezt helyettesítő okmányt (a továbbiakban együtt: fuvarlevél) kell kiállítani. A felek eltérő megállapodásának hiányában a fuvarlevelet a fuvaroztató állítja ki.

(2) A fuvarlevélnek tartalmaznia kell:

a) a fuvaroztató - vagy ha a fuvaroztató a rendelkezési jogáról az 5. § (2) bekezdése szerint rendelkezik - a feladó vagy a címzett, illetve mindkettő nevét és címét;

b) a feladási és rendeltetési állomás megnevezését, továbbá a feladási állomás név- és keletbélyegzőjét vagy gépi könyvelési jelet;

c) az áru megnevezését, tömegét, kisárunál, illetve átrakási forgalomban feladott áruknál az árudarabok számát és jelét;

d) a küldemény be- és kirakását végző fél megjelölését;

e) a küldemény csomagolásának jellemzőit;

f) az alkalmazandó fizetési módot; és a költségviselő fél megjelölését,

g) ha az áru fuvarozásához vagy útközben hatósági kezeléséhez kísérő irat szükséges, a hatóságok által megkövetelt iratok részletes felsorolását, amelyeket a fuvarlevélhez csatoltak, illetve amelyek egy megnevezett vasútállomáson vagy helyen állnak a vasúttársaság rendelkezésére - az állomás, illetőleg hely megjelölésével;

h) eltérő megállapodás hiányában a fuvaroztató nyilatkozatát arról, hogy az üzletszabályzat feltételeit ismeri és elfogadja.

(3) A fuvarlevél minden olyan adatot, tájékoztatást tartalmazhat, amelyet a felek szükségesnek tartanak.

(4) Az egyes küldeményfajtákhoz rendszeresített fuvarlevelek mintáját és példányszámát a vasúttársaság a kiegészítő feltételekben határozza meg.

(5) Ha a vasúttársaság közvetlen fuvarozást vállal, ezt a fuvarlevélbe bejegyzi.

Az áru átvételének elismerése

13. § A vasúttársaság a fuvarlevél egy másolati példányán az áru átvételét és fuvarozásra való felvételének idejét a feladási állomás név- és keletbélyegzőjével vagy gépi könyvelési jellel ismeri el.

Egyéb kísérő iratok

14. § A vasúttársaság - jogszabály eltérő rendelkezése hiányában - nem köteles vizsgálni, hogy az áru fuvarozásához vagy útközben történő hatósági kezeléséhez szükséges iratok helyesek, szabályosak és elegendőek-e, a rátekintéssel megállapíthatóan hiányos iratokat azonban csak a fuvarlevélbe bejegyzett fenntartással [15. § (2) bekezdés] veszi át.

A küldemény vizsgálata, a fenntartás

15. § (1) Az áru fuvarozásra történő felvétele során a vasúttársaság ellenőrzi a fuvarlevél adatait, valamint külső vizsgálattal az áru és a csomagolás állapotát, az árudarabok együvé tartozását szolgáló jeleket és - ha az átvétel a fuvaroztató által végzett berakást követően történik - a rakománynak a vasúti kocsiban való elhelyezését és rögzítését is. A fuvaroztató kívánságára a vasúttársaság ellenőrzi továbbá - amennyiben az lehetséges - az áru bruttó tömegét és darabszámát is. Ha a vasúttársaság a tömegmegállapítást, illetve a darabszámlálást nem végzi el, ennek tényét és indokait a fuvarlevélbe bejegyzi. Ez a bejegyzés nem tekinthető fenntartásnak.

(2) Ha a vizsgálat során a vasúttársaság az áru sérülését, a csomagolás, rakodás hiányosságát vagy szabálytalanságát, a fuvarlevélbe bejegyzett valamely adat pontatlanságát vagy valótlanosságát állapítja meg, illetőleg a fuvaroztató szakszerűtlen nyilatkozatot tesz, vagy utasítást ad, a vasúttársaság a hiányosság, szabálytalanság tényét a fuvarlevélbe bejegyzi, és a fuvaroztatóval elismerteti (fenntartás). Ha a fuvaroztató a fenntartást nem ismeri el, illetőleg a sérülés, hiba, hiányosság a forgalom biztonságát, mások személyét, vagyonát veszélyezteti, a vasúttársaság az áru felvételét megtagadja. A vasúttársaság ebből eredő kárát a fuvaroztató köteles megtéríteni.

(3) Ha a vasúttársaság a fuvarlevélbe nem jegyzett be fenntartást - az ellenkező bizonyításáig - vélelmezni kell, hogy a küldemény és annak csomagolása, valamint a vasúti kocsiban történő elhelyezése és rögzítése az áru felvételénél megfelelő volt.

Rendelkezések, nyilatkozatok, tájékoztatások

16. § (1) A feladás során a fuvaroztató az áru értékét a fuvarlevélen feltüntetheti (értékbevallás).

(2) Ha a fuvaroztató a fuvarozási határidő megtartása iránti rendkívüli érdekét a fuvarlevélen feltünteti, a vasúttársaság ezt - különídj ellenében - a fuvarlevélben tett nyilatkozatával fogadja el (érdekbevallás).

(3) A fuvaroztató nyilatkozatait, rendelkezéseit, adatközléseit, valamint a vasúttársaság megállapításait, tájékoztatásait és értesítéseit a fuvarlevélbe kell bejegyezni. Ha a közlés a megfelelő rovatba nem jegyezhető

be vagy ilyen rovat nincs, a fuvarlevél más alkalmas rovatában, vagy a fuvarlevélhez csatolt pótlapon, vagy más okmányon kell a bejegyzéseket rögzíteni.

(4) A vasúttársaság az üzletszabályzatban határozza meg azoknak a különösen értékes áruknak a körét, amelyeket csak értékevallással vesz fel fuvarozásra, valamint az érték- és érdekevallás módját és részletes feltételeit, a fuvarlevélbe történő bejegyzés módját, valamint az alkalmazandó különdíj mértékét.

IV. Fejezet

A **FUVAROZÁS** VÉGREHAJTÁSA

A **fuvarozás** útiránya

17. § (1) A **fuvarozás** útvonalát és a fuvarozási akadály esetében alkalmazható segélyútvonalat a vasúttársaság üzemviteli előírásba foglalja (irányítási szabályzat), amelyről a fuvaroztató kérésére a vasúttársaság tájékoztatást ad.

(2) Ha a vasúttársaság a kiegészítő feltételekben egyes küldeményfajtákra, illetőleg továbbítási útvonalakra lehetővé teszi, hogy a fuvaroztató a **fuvarozás** útírányát a fuvarlevélben előírja, az áru fuvarozást ezen az útvonalon kell teljesíteni.

(3) Az útvonalra vonatkozó irányítási előírás, illetőleg a fuvaroztató útírányra vonatkozó rendelkezésének hiányában, a **fuvarozás** útvonalát a vasúttársaság határozza meg, a fuvardíj és a fuvarozási határidő számításánál a lehetséges legrövidebb és biztonságos útvonalat kell alapul venni.

Az árukíséret

18. § (1) Ha jogszabály meghatározott áru fajtákhoz, illetve a vasúttársaság meghatározott viszonylatokra előírja, a fuvaroztató köteles a küldeményhez árukísérőt adni. Egyéb esetben kísérőt a fuvaroztató a vasúttársaság hozzájárulásával adhat.

(2) Az árukísérő a küldeményt felügyelete alatt tartja, szükség esetén kezeli (gondozza), a hatósági eljárásoknál közreműködik, továbbá a fuvarozási és kiszolgáltatási akadályok esetén a vasúttársaságnak rendelkezést adhat, kivéve, ha a fuvaroztató azt a fuvarlevélbe bejegyzett nyilatkozatával kizárta.

(3) Az árukíséret tényét és az árukísérő rendelkezéseit a fuvarlevélbe kell bejegyezni. Az áru továbbítása során a kísérő helyét és utazásának egyéb feltételeit a vasúttársaság a kiegészítő feltételekben határozza meg.

A hatósági eljárások

19. § (1) A küldemény hatósági kezelésével kapcsolatos teendőkről útközben - a felek eltérő megállapodása hiányában - a vasúttársaság gondoskodik.

(2) Ha a fuvaroztató a hatósági kezelésnél személyesen, megbízottja vagy szállítmányozó útján részt kíván venni, ezt a fuvarlevélbe kell bejegyeznie. A vasúttársaság a fuvaroztatót, a megbízottat, a szállítmányozót a hatósági kezelés helyéről és idejéről értesíti.

(3) A vasúttársaság a hatósági eljárások és a kísérő okmányok kezelése során a fuvaroztató megbízottjának minősül. Tevékenységéért azonban nem tartozik nagyobb felelősséggel, mint amely az áru teljes elveszése esetében terhelné.

A fuvarozási határidő

20. § (1) A felek eltérő megállapodásának hiányában, a fuvarozási határidő 1 nap kezelési idő, továbbá minden megkezdett 200 km-es fuvarozási távolság után 1 nap.

(2) A fuvarozási határidő a feladást követő napon 0 órakor kezdődik, és az (1) bekezdés szerint számított napon jár le. A fuvarozási távolságot a feladási és a rendeltetési állomás között - a felek eltérő megállapodása hiányában - a fuvarozási útvonal távolsága (a vasúttársaság által rendszeresített díjszabási kilométermutató) alapján kell megállapítani.

(3) Ha a felek az (1) bekezdésben meghatározottnál rövidebb fuvarozási határidőben állapodtak meg, azt a fuvarlevélbe kell bejegyezni.

(4) A vasúttársaság a kiegészítő feltételekben fuvarozási határidő szünetelési okokat állapíthat meg. A szünetelés tényét, okát és tartamát a fuvarlevélbe kell bejegyezni. Ennek elmulasztása esetén a vasúttársaság a szünetelésre nem hivatkozhat.

(5) A vasúttársaság a fuvarozási határidőt akkor tartotta meg, ha annak lejárta előtt

- a) az átvételre jogosultnak [23. § (1) bekezdés] az érkezésről szóló értesítést elküldi és a küldeményt kiszolgáltatásra készen tartja,
- b) a házhoz fuvarozott küldeményt az átvételre jogosultnak [23. § (1) bekezdés] átadja vagy az átadást megkísérli,
- c) azt a küldeményt, amelyet nem fuvaroz házhoz, és amelynek érkezéséről az átvételre jogosultat [23. § (1) bekezdés] nem kell értesíteni, kiszolgáltatásra készen tartja.
- (6) Ha a fuvarozási határidő nem munkanapon jár le, nem tekinthető a fuvarozási határidő túllépésének, ha a vasúttársaság a fuvarozási határidőt követő első munkanapon végzi el az (5) bekezdésben meghatározott tevékenységeket.

A fuvarozási akadály

21. § (1) Ha a fuvarozás megkezdése vagy a feladott küldemény fuvarozása akadályba ütközik és segélyútvonal áll rendelkezésre, a küldeményt a szerződés eredeti feltételei szerint azon kell a rendeltetési állomásra fuvarozni. A fuvarozási határidőt és a fuvardíjat - ha a fuvarozási akadály nem a vasúttársaság érdekkörében merült fel - a segélyútvonal alapján kell számítani.
- (2) Ha a fuvaroztató a fuvarlevélben fuvarozási akadály esetére előre rendelkezést adott vagy az akadály felmerültekor az árukísérő rendelkezik, a vasúttársaság e rendelkezésnek megfelelően jár el.
- (3) A vasúttársaság az értesítés, illetőleg az adható rendelkezés tartalmát, módját és határidejét kiegészítő feltételekben határozza meg, és az értesítésre formanyomtatványt rendszeresíthet.

Az utólagos rendelkezés

22. § (1) A fuvaroztató a küldemény felvételétől a fuvarlevél kiváltásáig a vasúttársaságnak rendelkezést adhat. A vasúttársaság kiegészítő feltételekben határozza meg, hogy a fuvaroztató utólagos rendelkezéssel - a Ptk.-ban meghatározottakon túl - a szerződés mely további feltételeit módosíthatja, továbbá szabályozza az utólagos rendelkezés, valamint végrehajtásának feltételeit és módját.
- (2) Ha az utólagos rendelkezés nem hajtható végre, a vasúttársaság a fuvaroztatót haladéktalanul értesíti.
- (3) Az utólagos rendelkezés tényét, valamint végrehajtását vagy megtagadását a fuvarlevélbe kell bejegyezni.

V. Fejezet

A KÜLDEMÉNY KISZOLGÁLTATÁSA

Az értesítés

23. § (1) A vasúttársaság a küldemény megérkezéséről a fuvaroztató által megjelölt címzettet (megbízottját), ennek hiányában, illetőleg külön megállapodás esetén, a fuvaroztatót (megbízottját) (a továbbiakban együtt: átvételre jogosultak) haladéktalanul értesíti, kivéve, ha a felek másként állapodtak meg.
- (2) A vasúttársaság az értesítésben közli az átvételre jogosulttal a rakodás megkezdésének lehetséges időpontját, továbbá a rakodási, illetőleg az elviteli határidőt.
- (3) Az értesítés tartalmát, eszközét, módját és határidejét a vasúttársaság a kiegészítő feltételekben határozza meg. Az értesítést az átvételre jogosultnak olyan időben kell megkapnia, amely lehetővé teszi a megfelelő felkészülést a küldemény átvételére és kirakására. Az értesítésben közölt elviteli határidőnek ésszerűnek és a szükséges műveletek elvégzésére elegendőnek kell lennie.
- (4) A küldemény megérkezéséről szóló értesítés vétele előtt az átvételre jogosult a küldemény átvételével kapcsolatosan rendelkezhet és kérheti:
- a) az értesítés mellőzését, vagy az értesítés meghatározott módját, illetőleg más személy értesítését;
- b) a küldeménynek megbízottja részére történő kiszolgáltatását;
- c) a küldemény tömegének, illetve darabszámának megállapítását;
- d) a házhoz fuvarozás mellőzését.
- (5) A vasúttársaság az átvételre jogosult részére a kiegészítő feltételekben további rendelkezési jogosultságot határozhat meg.

A kiszolgáltatási akadály

24. § (1) Ha az átvételre jogosult nem található, vagy a fuvarlevél kiváltását, illetőleg a küldemény átvételét megtagadja, továbbá, ha a küldemény kiszolgáltatása más okból nem lehetséges, a vasúttársaság a

fuvaroztatót értesíti és tőle rendelkezést kér. Ha a fuvaroztató a fuvarlevélen kiszolgáltatási akadály esetére előre rendelkezést adott, illetőleg az árukísérő az akadály felmerültekor rendelkezik, a vasúttársaság e rendelkezéseknek megfelelően jár el.

(2) A vasúttársaság az értesítés, illetőleg a rendelkezés formáját, módját és határidejét a kiegészítő feltételekben határozza meg, továbbá az értesítésre, illetőleg a rendelkezésre formanyomtatványt rendszeresíthet.

(3) Ha a kiszolgáltatási akadályról szóló értesítés elküldése után, de a rendelkezés vétele előtt az átvételre jogosult a fuvarlevél kiváltására jelentkezik, a vasúttársaság a küldeményt kiszolgáltatja, és erről - ha az átvevő más személy - a fuvaroztatót értesíti.

(4) Kiszolgáltatási akadály esetén az e §-ban nem szabályozott esetekre a fuvarozási akadályra vonatkozó rendelkezéseket kell alkalmazni (21. §).

A küldemény kiszolgáltatása és a fuvarlevél kiváltása

25. § (1) A rendeltetési állomáson a küldemény átvételére jelentkező személy jogosultságát a vasúttársaság - a fuvarokmányokkal egybevetve - megvizsgálja.

(2) A vasúttársaság az átvételre jogosultnak átadja a fuvarlevél megfelelő példányát és a vasúti kocsi, valamint a küldemény megvizsgálását [(3)-(4) bekezdés] követően, továbbá, ha a fuvaroztatót (címmzettet) készpénzfizetési kötelezettség terheli, a tartozás kiegyenlítése után a küldeményt az átvétel elismerése mellett kiszolgáltatja.

(3) A vasúttársaság képviselője és az átvételre jogosult a küldeményt a fuvarlevélbe foglalt adatokkal egybevetve azonosítja, és ellenőrzi a szállítóeszköz, a küldemény és a csomagolás külső állapotát.

(4) Az ellenőrzés során különösen meg kell vizsgálni

a) kocsirakománynál a vasúti kocsi és a rakszerék állapotát, a küldemény rögzítőket, a rakodás módját, fedett kocsinál a kocsizárak épségét és azonosságát, nyitott kocsinál a rakomány felületét;

b) konténerben történő fuvarozásnál a konténerzárak állapotát;

c) a küldeményen található megjelöléseket, és azok épségét;

d) lehetőség szerint az árudarabok, illetőleg a csomagolási egységek számát.

(5) A vasúttársaság - ha az lehetséges - az átvételre jogosult írásbeli kívánságára megállapítja az áru bruttó tömegét és darabszámát. A mennyiség megállapítását lehetőleg a felvétel során alkalmazott módon kell elvégezni.

(6) A veszélyes áruként fuvarozott küldemények kiszolgáltatására vonatkozó rendelkezéseket a vasúttársaság a kiegészítő feltételekben állapítja meg.

Fenntartás a kiszolgáltatásnál

26. § (1) Amennyiben az átvételre jogosult a kiszolgáltatás előtt vagy kiszolgáltatáskor azt állítja, hogy a fuvarszköz, a küldemény, illetve annak csomagolása sérült vagy hiányos, a rakomány elmozdult vagy más rendellenesség történt, a küldeményt fenntartással veszi át. Fenntartás esetén a 25. § (4) bekezdése szerinti vizsgálat közös elvégzését a vasúttársaság nem tagadhatja meg. A fenntartás nem hosszabbítja meg a rakodási időt, kivéve, ha a vizsgálat alapján a vasúttársaságot kártérítési kötelezettség terheli.

(2) Ha a közös vizsgálat a vasúttársaság felelősségét állapítja meg, a fuvaroztató általánosan kártérítésként legalább a várakozási díj mértékével megegyező összeget követelhet.

(3) A rendelkezésre jogosult fenntartással élhet akkor is, ha nem áll módjában a 25. § (4) bekezdése szerinti vizsgálatot elvégezni. Fenntartását a kiszolgáltatás után is közölheti, ha a küldeménynek a kiszolgáltatáskor fel nem ismerhető, de utólag felfedett olyan hiánya, sérülése van, amely - állítása szerint - **fuvarozás** közben keletkezett.

(4) Az átvételre jogosultnak a felismerhető, illetőleg a kiszolgáltatáskor fel nem ismerhető hiba esetén a Ptk.-ban előírt határidőben, írásban kell fenntartását a vasúttársasággal közölnie, és a fenntartás tényét és tartalmát a fuvarlevélben rögzítenie kell.

Jegyzőkönyv

27. § (1) Fenntartás esetén, vagy ha a vasúttársaság a küldemény kiszolgáltatása előtt a küldemény sérülését, részleges elveszését fedezi fel vagy azt gyanítja, a 25. § (4) bekezdése szerinti vizsgálat alapján jegyzőkönyvben rögzíti a küldemény állapotára, tömegére, darabszámára, - és ha az lehetséges - az esetleges kár keletkezésének idejére és okára vonatkozó megállapításait (kiszolgáltatás előtti kárjegyzőkönyv).

(2) A jegyzőkönyv másolatát a vasúttársaság az átvételre jogosultnak köteles átadni.

(3) Ha a vasúttársaság az átvételre jogosult fenntartása ellenére a fenntartás tényének a fuvarlevélbe történő bejegyzését nem teszi lehetővé, vagy a közös vizsgálat elvégzését megtagadja, illetőleg a tényállást írásban nem ismeri el, és a jegyzőkönyvet (iratot) az átvételre jogosultnak haladéktalanul nem adja át, a küldemény átvételét a jogosult - a fuvarlevél kiváltását követően is - megtagadhatja, és a szükséges vizsgálat elvégzésére szakértőt vagy kívülálló érdektelen harmadik személyt kérhet fel.

(4) Ha a fuvarlevélben a darabszám szerint megjelölt küldeményből egyes önálló darabok a kiszolgáltatásnál hiányoznak, a vasúttársaság a részleges elveszést a fuvarlevélbe tett bejegyzéssel is elismerheti.

A kirakás, a vasúti kocsi visszaadása

28. § (1) A vasúti kocsi kirakására a rakodásra vonatkozó rendelkezéseket (10. §) értelemszerűen alkalmazni kell.

(2) Az átvételre jogosult köteles a vasúti kocsit épen, tisztán, a rakodási időn belül a vasúttársaságnak visszaadni és elszállítani a kirakodásnál keletkező hulladékot, árumaradványt.

(3) Ha az átvételre jogosult a küldeményt a rakodási vagy az elviteli határidőn belül nem rakja ki, nem viszi el, a vasúttársaság várakozási díjat, illetve fekbért jogosult felszámítani. Ha az átvételre jogosult a vasúti kocsit nem a (2) bekezdés szerinti állapotban adja vissza, a vasúttársaságnak az ezzel kapcsolatban felmerült kárát megtéríti.

(4) Ha a kirakás határideje nem munkanapon jár le - a felek eltérő megállapodása hiányában - nem tekinthető a kirakási határidő túllépésének, ha rakodást a küldemény átvételére jogosult a kirakási határidőt követő első munkanapon fejezi be.

VI. Fejezet

A FUVARDÍJ ÉS A FUVARÓZÓ KÖLTSÉGEI

A fuvardíj és a költségek megfizetése

29. § (1) A vasúttársaság a szerződés teljesítése során nyújtott szolgáltatásaiért járó díját, továbbá a fuvarozásra szükséges és hasznosan fordított költségeit (a továbbiakban együtt: fuvar költség) a fuvaroztató fizeti meg, aki jogosult - a fuvarlevélbe tett bejegyzésével - a feladási, illetőleg az átvételi műveleteket végző, vagy más személyt költségviselőként megjelölni. Ha az ily módon megjelölt költségviselő a fizetési kötelezettségének nem tesz eleget, a fuvar költséget a fuvaroztató fizeti meg.

(2) A vasúttársaság a fuvar költség elemeit, a fizetés módját, határidejét, a fuvarlevélbe történő bejegyzés szabályait, valamint több költségviselő esetén a fuvar költség megosztását az üzletszabályzatban határozza meg. A fizetési módot - amelyet a fuvarlevélben is rögzíteni kell - a felek a szerződésben is meghatározhatják.

Az utánvét

30. § A vasúttársaság vállalhatja, hogy az átvevőtől a fuvarlevélben meghatározott utánvét összegét a küldemény kiszolgáltatásakor beszedi és a fuvaroztató által megjelölt személy javára kifizeti. Az utánvét beszédése során a vasúttársaság a fuvaroztató megbízottjaként jár el. Az utánvét beszédésének feltételeit és részletes szabályait a vasúttársaság a kiegészítő feltételekben határozza meg.

VII. Fejezet

A FELELŐSSÉG

Felelősség az útközben keletkezett veszteségért

31. § (1) Azoknál az áruknál, amelyek természetüknél fogva a fuvarozás közben tömegükben általában veszteséget szenvednek, a vasúttársaság - a megtett fuvarozási távolságtól függetlenül -

- a) folyékony vagy nedves állapotban feladott áruk esetében a tömeg két százalékát,
 - b) száraz áruknál a tömeg egy százalékát
- megaladó mértékű tömegveszteségért felel.

(2) Ha a küldemény többféle áruból áll, és azok tömegét a fuvarlevél külön-külön tartalmazza, a tömegveszteséget az egyes áruféleségekre külön-külön kell kiszámítani.

(3) A vasúttársaság felelősségének az (1) bekezdés szerinti korlátozására nem lehet hivatkozni, ha az eset összes körülményeinek figyelembevételével bizonyítható, hogy a tömegvesztés nem olyan okból származott, amely az (1) bekezdésben meghatározott mértékét indokolná.

(4) A küldemény teljes elveszése esetén a tömegvesztés mértékével a kártérítés összege nem csökkenthető.

A fuvarozási határidő túllépése

32. § (1) Ha a vasúttársaság a fuvarozási határidőt túllépi és a felek eltérően nem állapodtak meg, a késedelem minden megkezdett napjára, a fuvardíj 10%-ának - legfeljebb azonban a fuvardíjnak megfelelő összegű - kötbért fizet.

(2) A küldemény teljes elveszése esetében a fuvarozási határidő túllépéséért kötbér nem követelhető. Részleges elveszés esetében a kötbér összegének megállapításánál csak a kiszolgáltattott küldeményrészre eső fuvardíjrészt lehet figyelembe venni.

(3) Ha a küldemény megsérült és a vasút a fuvarozási határidőt túllépte, a jogosult - a kár megtérítésén felül - a fuvarozási határidő túllépéséért az (1) bekezdés szerint járó kötbért is követelheti.

Az áru elveszése, az elveszés véelme

33. § (1) A fuvarozató elveszettnek tekintheti a küldeményt, ha azt a vasúttársaság a fuvarozási határidő lejártát követő 30 napon belül nem szolgáltatja ki. A fuvarozató kívánságára a vasúttársaság az áru elveszéséről haladéktalanul igazolást ad. Az igazolást legkésőbb az elveszés vélelmezett időpontjától számított egy éven belül lehet kérni.

(2) A vasúttársaság haladéktalanul értesíti a fuvarozatót, ha az elveszettnek tekintett áru a fuvarozási határidő lejártát követő egy éven belül megkerül. A fuvarozató az értesítés vételét követő 30 napon belül a megkerült áruval rendelkezhet.

A kártérítés mértéke az árukárokknál

34. § (1) Ha a vasúttársaság a küldemény teljes vagy részleges elveszéséért, illetve megsemmisüléséért kártérítéssel tartozik, a küldemény értékét a fuvarozató választása szerint a szállítói számlában foglalt ár vagy az áru tőzsdei ára alapulvételével határozhatja meg. Ezek hiányában a feladás helyén és idején érvényesülő piaci ár, mindkettő hiányában az azonos nemű és minőségű árunak a felvétel helyén és idején szokásos ára az irányadó.

(2) A kártérítés összege a küldemény megsérülése esetében nem haladhatja meg

a) a küldemény teljes elveszése esetében járó kártérítés összegét, ha a sérülés következtében a teljes küldemény értéke csökkent,

b) az értékben csökkent rész elveszéséért járó kártérítés összegét, ha a küldeménynek csak egy része sérült meg.

(3) Értékbevallás esetén a küldemény értéke a bevallott érték.

(4) Érdekebevallás esetén a kártérítés felső határa - ha a felek eltérően nem állapodtak meg - a fuvarlevél szerinti bevallott összeg.

(5) Ha a felek a szerződésben a kártérítés mértékét az **áru**darabok száma és tömege szerint maximálják, annak mértéke nem lehet kevesebb a nemzetközi vasúti **fuvarozás** során irányadó összegnél.

A fuvarozató közrehatása

35. § A fuvarozató felróható közrehatásának minősül, ha olyan esetben, amikor jogszabály vagy a felek megállapodása szerint a küldeményt kísérettel kellett volna fuvarozni nem rendelt kíséret, illetve az árut a vasúttársaság megtevesztésével vagy a jogszabály által előírt biztonsági szabályokat megszegve adta fel fuvarozásra.

A fuvarozató felelőssége

36. § (1) Ha a fuvarozató a vasúttársaságot megtevesztve olyan árut ad fel, amely fuvarozására szerződés nem köthető, vagy az árut az előírt különleges feltételek teljesítése nélkül adja fel, a vasúttársaság - ennek felismerésekor - választása szerint

a) a fuvarozást megtagadhatja, illetve abbahagyhatja,

b) az árut a feladás helyére visszafuvarozhatja,

c) az árut rendeltetési helyére továbbíthatja.

(2) Ha fuvaroztató az (1) bekezdésben megjelölt árut ad fel, az ily módon feladott áru fuvarozásával összefüggésben keletkezett kárt megtéríti. Mentesül a felelősség alól, ha bizonyítja, hogy a kár a vasúttársaság helytelen tájékoztatásának következménye.

(3) A vasúttársaság kártérítést követelhet, ha a fuvaroztató

a) az általa berakott áruval a kocsi terhelési határát vagy a pálya teherbíró képességét hamis, illetve meghamisított tömegbevallással túllépte, vagy

b) hamis tömeg-, illetve tartalombevallással fuvardíj-megrövidítést okozott.

(4) A vasúttársaság jogosult a küldemény felvételétől annak kiszolgáltatásáig a küldemény tartalmát megvizsgálni. A tartalomvizsgálat és a megállapítások rögzítésének módját a vasúttársaság a kiegészítő feltételekben határozza meg.

Felszólamlás és igényérvényesítés

37. § (1) A vasúttársaság a kiegészítő feltételekben meghatározhatja, hogy a fuvarozási szerződésből, illetve annak hibás teljesítéséből eredő igények érvényesítését előzetes eljáráshoz (a továbbiakban: felszólamlás) köti.

(2) A vasúttársaság a felszólamlás alaki és tartalmi feltételeit, az ügyintézés határidejét a kiegészítő feltételekben határozza meg.

(3) Ha a vasúttársaság az igényérvényesítést felszólamláshoz köti, az igényt bíróság előtt érvényesíteni csak akkor lehet, ha a felszólamlás elintézésére előírt határidő eredménytelenül telt el, vagy ha a vasúttársaság a felszólamlást részben vagy egészben elutasította.

(4) A jogosult - választása szerint - az áru fuvarozással kapcsolatos igényét választottbíró előtt is érvényesítheti.

A felelősség korlátozása

38. § A szerződésben a felek a fuvarozót terhelő felelősség szabályainál enyhébb felelősséget határozhatnak meg, ha a vasúttársaság különleges, e rendeletben nem szabályozott szolgáltatást nyújt, vagy a **fuvarozás** díját a felek a szerződésben csökkentik. A vasúttársaság a felelősség korlátozásának részletes feltételeit a kiegészítő feltételekben határozza meg.

Vélelem újrafeladás esetén

39. § (1) Ha a küldeményt újból feladják anélkül, hogy azt átraknák és a vasúttársaság őrizetéből kikerülne, és a kiszolgáltatásnál hiányt vagy sérülést észlelnek, azt kell vélelmezni, hogy a hiány vagy sérülés az utolsó fuvarozási szakasz folyamán keletkezett.

(2) Az (1) bekezdésben foglaltak szerint kell eljárni, ha a vasúti fuvarozásra vonatkozó nemzetközi szerződés rendelkezései alapján fuvarozott kocsirakományú árut anélkül, hogy átraknák és a vasút őrizetéből kikerülne, újból feladják.

3. RÉSZ

A KISÁRUKÜLDEMÉNYEK FUVAROZÁSA

VIII. Fejezet

A KISÁRUFUVAROZÁS

A kisárufuvarozás szabályozása

40. § A kisárúküldemények [6. § (3) bekezdés] fuvarozására a II-VII. fejezetekbe foglaltakat e fejezetben meghatározott eltérésekkel kell alkalmazni.

A kisárúküldemény

41. § (1) A vasúttársaság a kisárúküldeményt az arra megnyitott vasútállomások közötti gyűjtőforgalomban (darabáru) vagy a fuvaroztató által kiválasztott személyszállító vonattal (expresszáru) továbbítja. Ha az

expresszáru fuvarozása a fuvaroztató által kiválasztott vonattal nem lehetséges, vagy a fuvaroztató a vonatot nem jelöli meg, a vasúttársaság a küldeményt az első alkalmas vonattal továbbítja. A darabáru-fuvarozás útvonalát, eszközét a vasúttársaság a kiegészítő feltételekben határozza meg.

(2) Kisáruként nem vehetők fel fuvarozásra a gyűjtőforgalomban, illetőleg poggyászkocsiban nem fuvarozható tárgyak, így különösen:

- a) az ömlesztett tömegáru,
- b) az élő állat,
- c) a más küldeménnyel össze nem rakható tárgyak,
- d) a különleges (hűtést, melegítést vagy más jellegű) kezelést igénylő tárgyak.

(3) Ha a kisáruküldeményként fuvarozott áru fuvarozását jogszabály különleges feltételekhez köti, azokat a fuvaroztató köteles teljesíteni.

(4) Darabáru-küldemény esetén a fuvaroztató a küldeményhez tartozó egyes árudarabokat oly módon köteles megjelölni, hogy a jelölésből kitűnjék az árudarabok egymáshoz (egy küldeményhez) tartozása.

(5) A kiegészítő feltételekben a vasúttársaság a küldemény felvételét meghatározott csomagoláshoz kötheti, továbbá tömeg- és mérethatárokat határozhat meg.

A szerződés megkötése

42. § (1) A vasúttársaság a megrendelés módját, a távbeszélőn történő megrendelés írásbeli megerősítésére vonatkozó rendelkezéseket, a visszaigazolás módját és idejét, valamint a vasúttársaság által rendszeresített nyomtatványok formáját és alkalmazását a kiegészítő feltételekben határozza meg.

(2) A fuvarozási szerződés a megrendelés, illetőleg annak elfogadása hiányában is létrejön, ha a vasúttársaság a küldeményt fuvarozás céljából átveszi.

A kisáru felvétele fuvarozásra

43. § (1) A darabárut a vasúttársaság a darabáru-küldemények felvételére megnyitott szolgálati helyeken veszi fel fuvarozásra. Ha a vasúttársaság a körzetben háztól házig fuvarozást vállal, a küldeményt a fuvaroztató telephelyén, illetőleg az általa megjelölt - a körzet területére eső - más, vasúti szolgálati helyen kívüli ponton is felveszi fuvarozásra. A darabáru felvételére megnyitott szolgálati helyek jegyzékét, illetőleg a háztól házig fuvarozásra kijelölt körzeteket a vasúttársaság a minisztérium hivatalos lapjában közzéteszi, továbbá a vasúttársaság ügyfélszolgálati és árufelvétellel foglalkozó szolgálati helyein a fuvaroztatók részére betekintésre rendelkezésre tartja, illetve lehetővé teszi megvásárlását.

(2) Az expresszárut a vasúttársaság fuvarozásra a vasútállomásokon veszi át.

(3) A kisáruküldeményt a vasúttársaság az áru tömegének és darabszámának megállapításával veszi fel fuvarozásra. A mérlegelésért és darabszámlálásért külön díj nem számítható fel.

(4) Az árufelvételre rendelkezésre álló időtartamot, valamint háztól házig fuvarozás esetén a megrendelés átvételének (szándékolt árufeladást megelőző legkésőbbi időpont) idejét a vasúttársaság a kiegészítő feltételekben határozza meg.

A kisáru-fuvarlevél

44. § (1) A kisáru fuvarozásáról küldeményenként erre a célra rendszeresített fuvarlevelet kell kiállítani. A darabáru és az expresszáru fuvarozására eltérő fuvarlevelet kell alkalmazni.

(2) A kisáru-fuvarlevél a következő adatokat tartalmazza:

a) a feladási és rendeltetési állomás nevét, illetőleg háztól házig fuvarozás esetén a küldemény felvételének, illetve kiszolgáltatásának helyét,

b) a fuvaroztató és az átvételre jogosult nevét és címét,

c) az árudarabok számát, tömegét, jelölését, csomagolásának módját és a küldemény tartalmát,

d) a feladás napját.

(3) Az expresszáru-fuvarlevél a (2) bekezdésben meghatározottakon túl tartalmazza annak a vonatnak a megjelölését is, amellyel a fuvaroztató a küldeményt továbbítani kívánja.

(4) A vasúttársaság a fuvaroztatónak a kisáru-fuvarlevél másodpéldányát a küldemény átvételkor átadja, az áru átvételét és fuvarozásra való felvételének idejét a vasúttársaság ezen igazolja.

(5) A kisáru-fuvarlevelekre egyebekben a fuvarlevélre vonatkozó előírások az irányadók.

A rakodás

45. § A kisáru rakodását a vasúti szolgálati helyeken a vasúttársaság végzi. A vasúttársaság a kiegészítő feltételekben meghatározhatja azon áruféleségek körét, tömeg- és mérethatárait, amelyeknek a vasúti szolgálati helyeken kívül történő rakodásánál a fuvaroztatónak közre kell működnie, vagy amelyek rakodását a fuvaroztatónak kell elvégeznie.

A fuvarozási határidő és túllépése

46. § (1) Darabárúnál - ha a felek rövidebb határidőben nem állapodtak meg - a fuvarozási határidő a feladást követő nap 0 órakor kezdődik, és egységesen 48 óra. Ha a fuvarozási határidő nem munkanapon jár le, nem tekinthető a fuvarozási határidő túllépésének, ha a vasúttársaság a határidőt követő első munkanapon teljesíti.

(2) Ha a felek a darabáru-fuvarozási szerződésben úgy állapodnak meg, hogy a vasút a küldeményt házhoz fuvarozza, a fuvarozási határidőbe a szabad- és munkaszüneti napok nem számítanak bele.

(3) Expresszárunál a fuvarozási határidő a továbbításra meghatározott vonat menetrendi érkezési idejétől számított 2 óra.

(4) Ha a vasúttársaság az (1)-(3) bekezdésekbe foglalt fuvarozási határidőt túllépi, és a felek eltérően nem állapodtak meg:

a) darabárúnál minden megkezdett nap után, amellyel a határidőt túllépte, a fuvardíj 15%-ának,

b) expresszárunál minden megkezdett óra után, amellyel a határidőt túllépte, a fuvardíj 5%-ának megfelelő összegű kötbért köteles a fuvaroztatónak fizetni. A kötbér összege a fuvardíj összegét nem haladhatja meg.

Az elveszés vételeme

47. § A fuvaroztató a küldeményt elveszettnek tekintheti, ha a vasúttársaság

a) darabárúnál a fuvarozási határidő lejártától számított 30 napon belül,

b) expresszárunál a fuvarozási határidő lejártától számított 3 napon belül nem szolgáltatja ki.

4. RÉSZ

IX. Fejezet

A VASÚTI FUVAROZÁSHOZ KAPCSOLÓDÓ TEVÉKENYSÉGEK ÉS SZOLGÁLTATÁSOK

Az iparvágány

48. § (1) Az iparvágány használatára, az azon történő árukezelésre és kiszolgálásra vonatkozó feltételeket a vasúttársaság és az iparvágány használója szerződésben határozzák meg.

(2) A vasúttársaság - eltérő megállapodás hiányában - a fuvarozási szerződés teljesítését az iparvágányon történő áruátvétellel kezdi meg, illetve az áru átadásával fejezi be. Ha a vasúti kocsi kiállítását, kihúzását az iparvágány használója végzi, a fuvarozási szerződés teljesítése a kiszolgáló állomáson kezdődik, illetve fejeződik be.

(3) Az iparvágányon megrakott kocsik és szállítótartályok zárható szerkezeti nyílásait, továbbá a kocsik ponyváit a feladónak is kocsizárral kell ellátnia.

Rakhelybérlet, raktározás

49. § (1) A vasúttársaság áruk tárolása céljából rakterületet vagy raktárt adhat bérbe. Az itt elhelyezett tárgyak őrzésének és kezelésének kötelezettsége a vasúttársaságot külön megállapodásban foglaltak szerint terheli.

(2) Ha a vasúttársaság áruk átmeneti vagy tartós tárolását és kezelését szerződésben vállalja, e tevékenységére a letét szabályait kell alkalmazni. A raktározásra átvett árukról a vasúttársaság raktározási jegyet állít ki és ad át a letevőknek.

(3) A rakhelybérlet és a raktározás részletes feltételeit a vasúttársaság kiegészítő feltételekben határozza meg.

A vasúti járművek bérlete, haszonbérlete

50. § (1) A vasúti járművek bérbeadásánál a Ptk.-nak a dolgok bérletére, illetőleg a haszonbérletre vonatkozó rendelkezéseit a (2)-(3) bekezdésben foglalt kiegészítésekkel kell alkalmazni.

(2) A bérbeadó és a bérlő a vasúti jármű használatba adásakor és visszavételekor jegyzőkönyvet vesz fel. A jegyzőkönyv tartalmazza a jármű azonosításához szükséges adatokat, továbbá műszaki állapotával és üzemeltetésével kapcsolatos lényeges adatokat. A jegyzőkönyv átadásakor a bérbeadó köteles a bérlő rendelkezésére bocsátani a jármű használatához szükséges iratokat.

(3) A vasúti járművek bérletére vonatkozó szerződés részletes feltételeit a vasúttársaság a kiegészítő feltételekben határozza meg.

Vasúti járművek továbbítása

51. § A vasúttársaság tulajdonát nem képező, saját kerekein futó vasúti járművek vontatására kötött szerződés esetén - ha az árut a vasúttársaság nem veszi át - a Ptk.-nak a vállalkozásra vonatkozó rendelkezéseit kell alkalmazni.

Magánkocsi

52. § (1) A vasúttársaság és a magánkocsi tulajdonosa (beállító) külön szerződéssel határozza meg a magánkocsi átadása (beállítása), fuvarozás céljára való felhasználása és visszaadása szabályait.

(2) A magánkocsi használatával kapcsolatos részletes szabályokat a vasúttársaság a kiegészítő feltételekben határozza meg. A magánkocsival végzett fuvarozásra - eltérő rendelkezés hiányában - a vasúti áru fuvarozás általános szabályait kell alkalmazni.

Szállítótartályok, rakodólapok

53. § A vasúttársaság a szállítótartályok és rakodólapok fuvarozására, illetőleg alkalmazására a vonatkozó különleges feltételeket - ideértve a háztól házig való fuvarozás feltételeit is - a kiegészítő feltételekben határozza meg. A szállítótartályokkal, rakodólapokkal végzett fuvarozásra - eltérő rendelkezés hiányában - a vasúti áru fuvarozás általános szabályait kell alkalmazni.

5. RÉSZ

X. Fejezet

VEGYES RENDELKEZÉSEK

54. § (1) Ez a rendelet 1997. január 1-jén lép hatályba, egyidejűleg hatályát veszti:

a) a Vasúti Áru fuvarozás Szabályzatának kiadás tárgyában készített 208/1951. (IV. 8.) MT rendelet és a módosítására kiadott 27/1952. (IV. 8.) MT rendelet, 36/1953. (VII. 17.) MT rendelet, 53/1954. (VIII. 20.) MT rendelet, 24/1958. (III. 23.) Korm. rendelet, 17/1960. (IV. 13.) Korm. rendelet, 36/1962. (IX. 23.) Korm. rendelet, 4/1968. (I. 27.) Korm. rendelet, 43/1974. (XI. 27.) MT rendelet, 18/1978. (III. 31.) MT rendelet, 2/1987. (II. 9.) MT rendelet;

b) a Vasúti Áru fuvarozás Szabályzatának közzétételéről szóló 3/1960. (V. 13.) KPM rendelet és a módosítására kiadott 8/1987. (IX. 1.) KM rendelet.

(2) A rendelet előírásai összhangban vannak Bernben, 1980. évi május hó 9. napján kelt Nemzetközi Vasúti Fuvarozási Egyezmény (COTIF) B Függelékének [Nemzetközi Vasúti Áru fuvarozási Egyezményre Vonatkozó Egységes Szabályok (CIM)] rendelkezéseivel.
